

Проект на НИД на Наредба № 3 от 2023 г. за условията и реда за прилагане на интервенциите под формата на директни плащания, включени в Стратегическия план, за проверките, намаления на плащанията и реда за налагане на административни санкции

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 15.01.2025 г. - 14.02.2025 г. Неактивна

Номер на консултация: #10820-K

Област на политика: Архив - Земеделие и селски райони

Тип консултация: Акт на министър

Вносител: Министерство на земеделието и храните

Тип носител: Национално

Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 2023 г. за условията и реда за прилагане на интервенциите под формата на директни плащания, включени в Стратегическия план, за проверките, намаления на плащанията и реда за налагане на административни санкции

Предложените промени са насочени към постигане на следните цели:

Прецизиране и предотвратяване на противоречиво тълкуване и прилагане на правните норми в областта на директните плащания;

Осигуряване на предвидима правна среда за кандидатите за подпомагане по линия на Европейския фонд за гарантиране на земеделието;

Максимално усвояване на финансовия ресурс на страната за директни плащания.

Отговорна структура:

дирекция „Директни плащания“,
Министерство на земеделието и храните
Електронни адреси:
AKStoyanova@mzh.government.bg
NPetrova@mzh.government.bg

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на земеделието и храните
Адрес: София, София 1000, бул. Христо Ботев 55
Електронна поща: mail@mzh.government.bg

Полезни връзки

Официална интернет страница на Министерството на земеделието и храните -
<https://www.mzh.government.bg/bg/>

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Наредба - вер. 1.0 | 15.01.2025](#)

[Проект на доклад \(мотиви\) - вер. 1.0 | 15.01.2025](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 21.02.2025](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

Автор: Петя Захариева (12.02.2025 10:21)

НАРЕДБА № 4 от 30.03.2023 г. за условията и реда за подаване на заявления за подпомагане по интервен

Чл. 7. (2) Към заявленията за подпомагане се прилагат:

6. (доп. – ДВ, бр. 56 от 2023 г., в сила от 30.06.2023 г.) в триседмичен срок след края на срока по чл. 12 - план за управление на хранителните вещества по еко схемата за запазване и възстановяване на почвения потенциал по чл. 40, ал. 1, т. 2 от Наредба № 3 от 2023 г. и копие от дипломата на агронома, който го е изготвил;

7. (доп. – ДВ, бр. 56 от 2023 г., в сила от 30.06.2023 г.) в триседмичен срок след края на срока по чл. 12 - план за паша по еко схемата за екстензивно поддържане на постоянно затревените площи по чл. 43, ал. 1 от Наредба № 3 от 2023 г. и копие от диплома на ветеринарен лекар, зооинженер или агроном;

Коментар: Дипломите и техните копия попадат в обхвата на закона за личните данни. Болшинството от земеделски стопани не са оператори на лични данни. При заверка е достатъчно да се отбележи номера на документа, който може да се провери по служебен път в регистрите на МОН, ВЕТИС или предполагаемо вече съществуващата база данни в ИСАК, от подадени в предишна кампания документи.

Чл. 7. (2) т.6, т. 7

Коментар: Защо плановете трябва да се свалят от CEY, принтят на хартия, подписват и отново качват в профилите в CEY, като те вече са генерирани там? Подобно изискване е в разрез със стандартите по ESG и по конкретно препоръките за максимално намаляване на физическите документи, с цел опазване на околната среда.

Тази административна тежест може лесно да се намали софтуерно с допълнителен бутон за съгласие с "общите условия" или "изискванията по наредбата" и т.н. В краен случай с ел. подпис.

Чл. 18. (1) При прехвърляне на стопанството приобретателят може да встъпи в правата и задълженията на прехвърлителя по подадено през текущата кампания заявление за подпомагане след одобрението на ДФЗ.

(3) Прехвърлянето се извършва чрез декларация по образец, която се подава в отдел "Прилагане на схемите и мерките за подпомагане" (ОПСМП) на ДФЗ по адресна регистрация на прехвърлителя, към която се прилага документът за прехвърляне на стопанството. Декларациите се подават в периода от деня, следващ последния ден за подаване на заявления за съответната кампания съгласно чл. 12, ал. 1, до момента на извършване на първото плащане по заявените интервенции, но не по-късно от 1 декември на годината на кандидатстване.

Коментар: Какви са съображенията преобританието да е ограничено до срок 1 декември на годината на кандидатстване?

Защо да няма възможност заявлението да се преобритае между повече от един бенефициенти:

Пр: площи с биологични ангажименти да се преобритаят от оператор, регистриран като биологичен такъв. Конвенционални съответно от друг?

Чл. 9. (1) (Изм. – ДВ, бр. 56 от 2023 г., в сила от 30.06.2023 г., бр. 47 от 2024 г., в сила от 4.06.2024 г.)

(2) При заявяване за подпомагане на интервенции в чл. 1 кандидатите не могат да заявяват едни и същи парцели или животни по:

1. еко схемата в т. 25 и по еко схемите в т. 27, 28 и 31 и интервенциите в т. 41, 43, 45 и 47, както и по интервенцията в т. 49 - за защитените зони, в които има наложени забрани за употреба на продукти за растителна защита и минерални торове;

Коментар: Еко схемата по **т. 25 - ЕКО-БЖ** е плащане на площ и се отнася до осигуряване на биологично изхранване на биологични животни.

Интервенцията по **т. 41 - Хуманно отношение към животните** е плащане на животинска единица и се отнася към осигуряването на благоприятна жизнена среда и биосигурност.

Двете интервенции нямат нищо общо като припокриване и ограничението за заявяване би трябвало да отпадне, както в Наредба 4 така и в Стратегическия план.

В допълнение в предишния програмен период Биологично Животновъдство и Хуманно отношение към животните нямаше ограничение за съчетаване.

Автор: Петя Захариева (12.02.2025 10:06)

Коментари по НАРЕДБА № 3 от 10.03.2023 г. за условията и реда за прилагане на интервенциите под форм

В **чл. 25** се правят следните изменения и допълнения:

2. Алинея 4 се изменя така: „(4) Кандидатът за подпомагане предоставя еднократно при първо заявяване на площите по интервенцията по ал. 1 документ по образец, одобрен от изпълнителния директор на ДФЗ и публикуван на интернет страницата на ДФЗ, доказващ, че насаждението е в период на плододаване, издаден от агроном, както и копие от дипломата на агронома. Документът не се изисква по отношение на площите, заети с ягоди.“

Чл. 26 (2) т.5 а); чл 28 (2) т3 а); чл 28 (2) т3 а); чл 30 (3) т. 3 а); чл 31 (2) т3 а); чл 34 (1);

КОМЕНТАР:

Дипломата на агронома и нейните копия попадат в обхвата на закона за личните данни. Болшинството от земеделски стопани не са оператори на лични данни. При заверка е достатъчно да се отбележи номера на документа, който може да се провери по служебен път в регистрите на МОН (за документи след 2012г) или предполагаемо вече съществуващата база данни в ИСАК, от подадени в предишна кампания документи.

Чл 40 (1) т.2

КОМЕНТАР: Да се заличи „в срок от 10 дни от влизане в сила на наредбата“ както е предложено в чл 43. (1)

Чл. 43. (2) Заявените постоянно затревени площи по ал. 1 подлежат на подпомагане, когато:

1. се поддържат посредством екстензивно пашуване от 0,3 до 1 животинска единица на хектар;
2. на тях се осъществява пашуване на животни през минимум 60 дни през съответната година

КОМЕНТАР: „Допустими площи по тази интервенция са и обработваеми земи, заети с фуражни култури и/или протеинови култури съгласно Приложение № 11а, като при заявяване на еко схемата земеделският стопанин има съотношение на пасищни животни към заявените площи в размер от 0.3 до 1 ЖЕ/ха.“

Как се отнася този текст към изискването Чл. 43. (2) т.2?

Смятаме, че е разумно след като се разширява обхвата на културите по схемата тя да бъде защитена с някакъв период на задържане на заявените животни, както е при останалите животински интервенции.

Чл.83 (2) (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2024 г., в сила от 4.06.2024 г.) Ако за дадена година кандидат за подпомагане по интервенции за подпомагане на площ не декларира всички земеделски парцели, които стопанисва, и разликата между площта, декларирана в заявлението за подпомагане, и площта на недеklarираните парцели е над 3 % и над 2 ха, размерът на директните плащания по интервенциите за подпомагане за площ, дължим на съответния кандидат за съответната година, се намалява с 1 %. Намалението не се прилага за интервенцията по чл. 1, ал. 2, т. 6.

КОМЕНТАР: Защо кандидата се задължава да заявява за подпомагане всички площи, които стопанисва?

Автор: Илона Борисова (10.02.2025 14:17)

Еко БРЕИ

Практика 3 - ЕИ „ Райони с ограничения за опазване на определени типове природни местообитания и местообитания на видове от значение за Общността“.

За този елемент изискването е „ *Не се допускат никакви дейности в границите на защитените зони, заявени по еко схемата*“.

Ако в заявен от мен зем. парцел, имам заявена площ по Практика 3, но проверка на място или СМП установи, че земеделският парцел е недопустим за подпомагане - няма земеделска дейност в него, то ще получа ли пари по Еко БРЕИ за площта, която съм заявил по практика 3, след като съм отговорил на изискването " никакви дейности в границите на защитените територии, заявени по практиката"??

Автор: Илона Борисова (28.01.2025 10:31)

чл.39 Еко БРЕИ - 4 част

6. ЕИ по **Екологична практика 1: Поддържане на екологична инфраструктура**

Т.10. буферни ивици

Предвидено е всички видове екологична инфраструктура по Практика 1, с изкл. на “ Угар”, където изрично е упоменато, да се подпомага във всички видове земеползване.

Как това се отнася към **ЕИ „ Буферни ивици“**, **заявени в постоянно затревени площи**? Обичайно буферните ивици представляват ивици от тревна естествена растителност и същите с нищо не се различават от заявената постоянно затревена площ. Задължителната дейност по поддръжка на ЕИ „ Буферни ивици“ е косене или мулчиране, което е идентично с поддръжката на заявеното ПЗП. Предлагам ЕИ „ Буферни ивици“ по практика 1, когато се заявяват в ПЗП да са допустими ако естественият им тревостой е различен от тревна растителност, за да има смисъл прилагането на този ЕИ.

7. ЕИ „ Райони с ограничения за опазване на определени типове природни местообитания и местообитания на видове от значение за Общността“.

За този елемент изискването е „ *Не се допускат никакви дейности в границите на защитените зони, заявени по еко схемата*“. Площите по тази практика са определени да са в слой, но не е ясно същите част ли са от допустимата за подпомагане площ на земеделския парцел, в който попадат или се изключват от площта на земеделския парцел при заявяване?

8. Несъответствие между предвиденото в чл.39(4), т.3 и записите в Приложение № 12

Предвидено е в чл. 39(4) При екологичната практика за поддържане на екологична инфраструктура и/или непроизводствени площи земеделските стопани следва да:

т. 3. „ не извършват третирания с продукти за растителна защита в рамките на екологичната инфраструктура и/или непроизводствените площи, заявени за подпомагане по еко схемата“, но в същото време в Приложение № 12, указващо задължителните дейности **по поддържане на екологичната инфраструктура изискването не съществува при всички видове ЕИ** или съществува с различно изискване, **напр. при „ Влажни зони“ в Прил.12 е записано, че не се прилага първа група ПРЗ, в територии, граничещи с акватории?**

Автор: Илона Борисова (28.01.2025 10:30)

чл.39 Еко БРЕИ - 3 част

4. В чл. 39(5) .....Покритието на буферните ивици може да бъде с естествена растителност, угар, цъфтящи растения, **за да отговаря на СП (стр.593) да се**

добави „ и да не се използват инвазивни видове“.

5. Не става ясно в наредбата екологичната инфраструктура част ли е от допустимата за подпомагане площ на земеделския парцел, в който е заявена или се третира, съгласно чл. 55 от същата наредба? Съгласно СП по интервенцията „Земеделските площи трябва да отговарят на дефиницията за допустим хектар“, но това определение е за парцелите, в които се заявява ЕИ, а не за самите ЕИ. В този смисъл, ЕИ от типа „ Живи плетове или Редици от дървета“, „ Дървета в група „ , „ Дървесни противо-ерозионни пояси“, „Синори, образувани от растителни видове“ , „Ивици по краищата на гори“ и „ Буферни ивици, образувани от растителни видове“ попадат в тълкуванията на чл.55 от Наредба № 3 и следва да се изключват още при заявяването им от площта на земеделския парцел, заявен за подпомагане по ОПДУ.
6. При Екологична **практика 2. „ Създаване на нови буферни ивици, които са разположени в обработваеми земи“** :

– буферните ивици се заявяват като линейни елементи в заявленията за подпомагане. Наредбата допуска минимална ширина от 1 м. и максимална ширина от 20 м., но пак не става ясно този елемент по Практика 2 следва ли да се заявява като се изключва от земеделската площ на парцела или е част от допустимата за подпомагане по ОПДУ площ на парцела? Ширината на този елемент следва ли да се обявява при заявяването му, защото разлика от 1 м до 20 м е съществена? Заявен елемент от 500 м. при ширина 1 м формира 500 кв.м., но при ширина 20 м. формира 10 000 кв.м.

Автор: Илона Борисова (28.01.2025 10:29)

чл.39 Еко БРЕИ - 2 част

3. Съгласно **предвиденото в чл. 39. (2)** Видовете екологична инфраструктура и непроизводствени площи, обект на еко схемата по ал. 1 (тоест Практика1) , са:

1. живи плетове или редици от дървета;
2. отделни дървета;
3. дървета в група;
4. дървесни противоерозионни пояси;
5. синори;
6. влажни зони;
7. зелени зони около водни течения;
8. тераси;
9. ивици по краищата на гори;

10. буферни ивици;

11. земя оставена под угар върху обработваема земя;

12. райони с ограничения за опазване на определени типове природни местообитания и местообитания на видове от значение за Общността.

а в СП :

Екологична практика 1: Поддържане на екологична инфраструктура

Видовете екологична инфраструктура и непроизводствени площи, обект на тази екологична практика са:

1. Живи плетове или Редици от дървета;

2. Отделни дървета;

3. Дървета в група;

4. Дървесни противо-ерозионни пояси;

5. Синори;

6. Влажни зони;

7. Зелени зони около водни течения;

8. Тераси;

9. Ивици по краищата на гори;

10. Буферни ивици (елементът може да включва различни видове буферни ивици, включително и ивици, заети с естествена растителност по краищата на парцелите с трайни насаждения);

11. Земя оставена под угар върху обработваема земя – допустими по интервенцията могат да бъдат до 7% от обработваемите земи в стопанството, заети с площи оставени под угар.

Автор: Илона Борисова (28.01.2025 10:28)

чл.39 Еко БРЕИ - 1 част

1. Несъответствие в изменението на чл. 39, ал.1 с действащия СП, версия 4.1. , а именно:

Съгласно предвиденото в чл. 39. (1) Право на подпомагане по еко схемата за поддържане и подобряване на биологичното разнообразие и екологичната инфраструктура имат земеделски стопани, които прилагат в своите стопанства заедно или поотделно **следните екологични практики:**

1. поддържане на екологична инфраструктура и/или непроизводствени площи и/или

2. създаване на нови буферни ивици, които са разположени в обработваеми земи.

Съгласно СП, стр. 591, интервенцията **включва 3 екологични практики:**

Екологична практика 1: Поддържане на екологична инфраструктура и непроизводствени площи

Екологична практика 2: Създаване на буферни ивици в обработваеми земи

Екологична практика 3: Райони с ограничения за опазване на определени типове природни местообитания и местообитания на видове от значение за Общността.

2. В действащия СП, версия 4.1. е записано „ За една и съща площ може да бъде приложена само една от трите екологични практики през една календарна година“ (стр.591), а в проекта на **промяната такъв текст няма.**

Автор: Милена Раева (18.01.2025 10:42)

Фуражни култури

В проекта наредбата в чл.43, ал.1 се споменава за Приложение 11а, което би трябвало да е списък с фуражни култури. Може ли да бъде публикувано, за да може да се разгледа предварително и да се направят корекции ако има нещо пропуснато и същото ли е приложението към което биха се отнасяли фуражните култури, които могат да участват в схема ЕКОБЖ селскостопански животни?

История

Начало на обществената консултация - 15.01.2025

Приключване на консултацията - 14.02.2025

Справка за получените предложения - 21.02.2025

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)